

'Van de vele schrijvers die de traditie van de Great American Novel
in ere houden, is Russell Banks een van de besten.' – Jonathan Franzen

RUSSELL BANKS

HUID

Over het boek

Vanuit zijn geïmproviseerde tentje onder het viaduct kan de Kid de zon zien opgaan over de stad Calusa en het Atlantische briesje voelen dat de grote palmbladeren beweegt. Het viaduct is de enige plaats binnen de stadsgrenzen die meer dan 750 meter van een school, park of bibliotheek af ligt en vormt de verzamelplaats voor dakloze zedendelinquenten, die niet binnen die straal mogen komen en nergens anders heen kunnen.

Deze anonieme, beschadigde groep mensen beslaat een heel spectrum, van een politicus met een zwak voor kleine meisjes tot de eenzame, totaal onaangepaste Kid wiens enige seksuele ervaring heeft plaatsgevonden in een chatroom. Als de Professor in beeld verschijnt om hem te interviewen voor een sociologische studie, wil de Kid hem graag vertrouwen, en ook als lezer hoop je dat wat menselijke interactie zijn redding kan betekenen. Maar de Professor heeft zo zijn eigen demonen ...

Lof voor de auteur/het boek

'*Huid* peilt de schimmige kelderverdieping onder het souterrain van de Amerikaanse maatschappij. Ongeveer anno nu. Dit is Banks op zijn best: de veerkrachtige zinnen, de verschroeiende morele helderheid, het wetende hart. *Huid* toont een meesterlijk auteur op het hoogtepunt van zijn capaciteiten. Een boeiend, belangrijk boek.' – Jennifer Haigh

'Als je Russell Banks nog nooit hebt gelezen, wordt het tijd om ermee te beginnen.' – Elmore Leonard

'Russell Banks is een schrijver met buitengewone power.' – *The Boston Globe*

'***** Russell Banks grijpt moeilijke onderwerpen met bezieling en moed bij hun nekvel, en *Huid* neemt ons mee naar de donkere kant van de donkere kant.' – Margaret Atwood

'Russell Banks is een van de grote, literaire onderzoekers van onze tijd. Hij vertelt het verhaal dat anderen bang zijn om te vertellen. Voor elk boek betreedt hij compleet nieuw terrein, zonder angst, onverschrokken, onverzoenlijk.' – Colum McCann

Over de auteur

Russell Banks (1940) is een van Amerika's meest prestigieuze romanschrijvers. Zijn werk is in meer dan twintig talen vertaald en hij ontving talloze prijzen en onderscheidingen. Hij woont afwisselend in Upstate New York en in Miami, Florida.

Van dezelfde auteur

Vanessa

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de romans en literaire thrillers van uitgeverij Signatuur? Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via onze website www.uitgeverijsignatuur.nl

Copyright © 2011 by Russell Banks
Oorspronkelijke titel: Lost Memory of Skin
Oorspronkelijk verschenen bij: HarperCollins Publishers Ltd.
Vertaald uit het Engels door Laura van Campenhout
© 2013 Uitgeverij Signatuur, Utrecht en Laura van Campenhout
Alle rechten voorbehouden.

Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagbeeld: © Eugenio Forcano
Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN gebonden boek 978 90 5672 433 7
ISBN e-book 978 90 449 6628 2
NUR 302

De vertaler ontving voor deze vertaling een reisbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Russell Banks

Huid

Vertaald door Laura van Campenhout

SIGNATUUR

2013

Voor C.T.
en ter nagedachtenis aan F.T.B. (1914-2010)

Nu kan ik gaan vertellen hoe lichamen
andere lichamen werden.

– *Metamorfosen*

DEEL I

1

Niet dat de Kid een plaatselijke beroemdheid is die iets goeds of slechts heeft gedaan, en zelfs als de mensen zijn echte naam wisten zou dat niets veranderen aan de manier waarop ze met hem omgingen, tenzij ze hem op internet zouden opzoeken en dat wil hij niet aanmoedigen. Zelf mag hij niet op internet komen – een maatregel die geldt voor bijna alle mannen die onder de Causeway wonen – maar toch gaat hij, als hij 's middags na zijn werk in het Mirador naar huis fietst, de openbare bibliotheek aan Regis Road binnen alsof hij daar alle recht op heeft.

De Kid weet niet goed hoe hij dit moet aanpakken. Hij is nog nooit in een bibliotheek geweest. De bibliothecaresse is een dame met knetterend rood haar dat rondom haar hoofd oplicht als een insectenlamp, roze lipstick en sproeten, en ze heeft een bloesje aan met bloemetjesprint en een sportieve kaki broek. Ze is iets langer dan de Kid en tenger boven de taille maar met zulke brede heupen dat je haar niet zomaar omverduwt. Op het bordje op de balie staat INFORMATIE – U WORDT GEHOLPEN DOOR GLORIA nogwat; de Kid is zo zenuwachtig dat hij haar achternaam niet meekrijgt. Ze lacht zonder haar tanden te laten zien en vraagt of ze hem kan helpen.

‘Ja. Ik bedoel, ik denk van wel. Of nee, ik weet het eigenlijk niet.’

‘Wat wil je weten?’

‘Dit is toch de informatiebalie?’

‘Klopt. Wil je iets speciaals weten?’

De airco draait op volle toeren, de temperatuur lijkt tien graden te zijn gezakt sinds de Kid binnen is, en hij beseft ineens dat hij staat te bibberen. Niet van de kou, maar van angst. De Kid weet vrij zeker dat een openbare bibliotheek voor hem verboden terrein is, al kan hij zich geen specifieke bepalingen herinneren die hem de toe-

gang ontzeggen zolang hij zich niet verdacht gedraagt en het geen schoolbibliotheek is en het gebouw niet in de buurt van een speelplaats of school staat. Voor zover hij weet. Dat weet je trouwens maar nooit. Speelplaatsen en scholen zitten zowat overal verstopt. En hier lopen op het eind van de dag waarschijnlijk voortdurend scholieren in en uit, zogenaamd om huiswerk te maken of om gewoon een beetje rond te hangen.

Hij kijkt om zich heen in de grote, door tl-lampen verlichte zaal, langs lange rijen kasten van de vloer tot het plafond: net schappen in een supermarkt, maar dan met boeken op de planken. Het ruikt er naar papier en lijm, een beetje muf en vochtig. Behalve een sullig uitzierende zwarte gozer met een bril op, een joekel van een adamsappel en grote flaporen, die aan een tafel zit met zes dikke boeken zonder plaatjes voor zijn neus alsof hij zijn stamboom zit na te pluizen, zijn er geen andere bezoekers aanwezig.

Een bezoeker, dat is hij. Hij is hier niet om deze dame om werk te vragen of te kijken of ze hem woonruimte wil verhuren, hij gaat haar niets aftroggelen en haar al helemaal niet versieren, waar ze veel te oud voor is want ze is vast al veertig of vijftig en bungelt ergens onderaan op de lekker-ding-ranglijst. Nee, de Kid is een legitieme legale bezoeker die naar de bibliotheek is gekomen om informatie te krijgen omdat je in bibliotheken informatie kunt krijgen.

En waarom staat hij dan zo te bibberen met zijn armen vol kippenvel alsof hij in zijn nakie in een vriescel staat? Niet alleen omdat hij dus nog nooit in een bibliotheek is geweest, ook niet toen dat op de middelbare school min of meer van hem werd verlangd. Hij bibbert omdat hij bang is voor het antwoord op de vraag die hem hierheen heeft gebracht. Terwijl hij dat antwoord al weet.

‘Oké, kan ik het aan u vragen? Het is namelijk nogal persoonlijk.’

‘Ga je gang.’

‘Het zit zo, ik woon in het noorden van de stad, en nou zeggen de mensen uit mijn buurt, mijn burens dus, dat daar ook iemand woont die zeg maar een veroordeelde zedendelinquent is. In onze buurt. En ze zeggen ook dat er een website is waarop je kunt zien waar hij precies woont, en nou hebben ze mij gevraagd om dat na te kijken voor ze. Voor de buurt. Klopt dat?’

‘Klopt wat?’

‘Dat je zeg maar gewoon het internet op gaat en dan zie je op die

site waar die zedendelinquent woont, ook als je niet weet hoe hij heet of zo.'

'We zullen eens kijken,' zegt ze alsof hij naar de hoofdstad van Vermont heeft gevraagd en ze loopt met de Kid door de zaal naar een lange tafel waar zes computers naast elkaar staan die door niemand worden gebruikt. Ze gaat bij een ervan zitten en nadat ze op Google 'veroordeelde zedendelinquenten' heeft ingetikt, komt het Landelijk Register Zedendelinquenten op het scherm dat rechtstreeks doorlinkt naar www.familywatchdog.us. De Kid staat voorovergebogen achter haar en verplaatst zijn gewicht telkens van de ene naar de andere voet. Hij bedenkt dat hij weg moet rennen, dat hij voordat ze doorklikt moet maken dat hij wegkomt, maar hij blijft waar hij is, tegengehouden door iets waartegen hij geen verweer heeft, waarvan hij weet dat het eraan komt en wat hem tegelijkertijd angst aanjaagt en vertrouwd voorkomt, en hij staart over de bibliothecaresseschouder naar het scherm, dat hem net zo gebiologeerd op zijn plek houdt als vroeger toen hij van de ene pornosite naar de andere surfte. De bibliothecaresse klikt op 'zoek zedendelinquenten' en in het nieuwe menu klikt ze 'op plaatsnaam' aan; er opent een nieuw menu dat om een adres vraagt.

'Woon je in Calusa? Welke postcode heeft je wijk?'

'Eh ... 33135.'

'Wil je een bepaalde straat opzoeken?'

Hij geeft haar de naam van de straat waar zijn moeder woont en waar hij heeft gewoond, en ze tikt hem in en klikt op 'zoeken'. Op het scherm verschijnt een lichtgroene plattgrond waarop zijn straat staat met iets van twintig huizenblokken eromheen. De buurt is bespikkeld met rode, groene en oranje vierkantjes die op confetti lijken.

'Een bepaald blok?'

De Kid wijst met gestrekte arm naar het scherm en raakt op de kaart het stukje straat aan waar hij zijn hele leven heeft gewoond tot hij bij het leger ging en waar hij nadat ze hem daar hadden weggestuurd opnieuw was gaan wonen. Er ligt een rood snippertje confetti op zijn moeders bungalow en de achtertuin waar hij zijn tent had staan en een buitenkooi had gebouwd voor Iggy de leguaan.

De bibliothecaresse klikt op het minuscule vierkantje en opeens kijkt de Kid naar zijn eigen arrestatiefoto – zijn ongelukkige ver-

bijsterde gezicht – en weer voelt hij de schaamte en de vernedering van de avond waarop hij werd opgepakt. Eronder staan zijn naam, voluit, allebei zijn voornamen, achternaam, geboortedatum, lengte, gewicht, ras, de kleur van zijn ogen en haar en info over zijn misdrijf en vonnis.

De bibliothecaresse draait zich langzaam om op haar stoel en kijkt op naar het echte gezicht van de Kid en dan weer naar de digitale versie.

‘Dat ... ben jij. Toch?’

‘Ik moet gaan,’ fluistert hij. ‘Ik moet ervandoor.’ Hij loopt achteruit weg bij de vrouw die er zowel perplex als bedroefd uitziet maar tot zijn verbazing totaal niet bang lijkt, en heel even overweegt hij een poging tot uitleg over hoe zijn portret en signalement en strafblad op het computerscherm terechtgekomen zijn. Maar dat kan hij met geen mogelijkheid uitleggen aan iemand zoals zij, een normaal iemand, een bibliotheekjuf op de afdeling Informatie die bezoekers helpt de verblijfplaats en misdrijven op te zoeken van mensen zoals hij.

‘Wacht. Niet weggaan.’

‘Ik moet ervandoor. Het spijt me. Echt, het spijt me.’

‘Je hoeft je niet te verontschuldigen.’

‘Nee, ik mag hier waarschijnlijk niet eens komen,’ zegt hij. ‘In de bieb, bedoel ik.’ De Kid draait zich om en loopt houterig weg, maar bijna bij de deur gekomen sprint hij ervandoor en blijft rennen tot hij weer op zijn fiets zit en op weg is naar de Causeway.

Uiteraard heeft de Kid net als ieder ander een naam, maar die kennen zijn burens onder de Causeway niet en zelf is hij niet van plan hem bekend te maken, tenzij hij er klappen of een messteek mee kan ontlopen van een van de weleens wat gewelddadiger zonderlingen die hier onder de brug wonen, hoewel geweld niet hun ding is en ook niet de reden is dat ze hier zijn. Of tenzij hij wettelijk verplicht is zijn volledige, officiële naam te geven, wat zo vaak voorkomt dat de Kid zijn identiteitsbewijs in zijn rechtersneaker heeft zitten, zodat hij het meteen tevoorschijn kan halen om aan te tonen hoe oud hij is als hij drank of sigaretten wil kopen of wanneer er een agent, gerechtsdeurwaarder of reclasseringswerker naar vraagt. Alle anderen – de mannen die net als hij onder de Causeway wonen, het bedienend personeel van het Mirador en zijn collega-

afruimers en -afwashulpen daar en zelfs zijn baas Dario, die de lonen uitbetaalt en dus wel weet hoe hij in werkelijkheid heet – alle anderen spreken hem aan met Kid en noemen hem wanneer hij er zelf niet bij is de Kid.

‘Wat ik had willen vragen, wat doet hij hierbeneden? Heeft de knaap een naam?’

“Had willen vragen”. Grapjas. Wat doe jij hierbeneden? “Knaap”.

‘Hetzelfde als jij, mag ik aannemen.’

‘Fok man, over wie heb je het?’

‘Die kleine blanke jongen met zijn fiets. Die in de tent met de le-guaan woont.’

‘Vraag het ’m zelf.’

De meeste mensen die hij als kind en scholier heeft gekend, kennen de Kids echte naam, net als de militairen die tegelijk met hem op de basisopleiding zaten, en uiteraard zijn moeder en sommige van haar vrijers; die kennen hem. Maar hij heeft al die mensen, ook zijn moeder, al meer dan een jaar niet gesproken, en als hij op straat toevallig iemand in het oog krijgt die hij vaag kent van school of van de hangplek destijds in het winkelcentrum of van het baantje dat hij bij de lampenzaak had voordat hij vrijwillig bij het leger ging, wat soms gebeurt al komt hij nooit meer in zijn oude wijk, dan blijft hij strak voor zich uit kijkend doortrappen en als hij te voet is dan steekt hij over of hij draait om en loopt gewoon de andere kant op.

Niemand die hem toen heeft gekend wil hem trouwens nog ontmoeten, dus wie hem herkent doet dat zelf ook, omdraaien en weglopen of schoenen kijken in de etalage van Payless of, als oog-contact niet meer kan worden vermeden, zijn gezicht verbergen onder de klep van zijn pet of achter een zonnebril of eventueel zijn handen. In dat opzicht zijn de dingen niet echt anders geworden dan ze altijd al waren. Vanuit de optiek van de Kid hebben de mensen hem zijn hele leven al gemedend, uitgezonderd de gasten die hij het afgelopen jaar heeft leren kennen. Als hij de overheidsmedewerkers die vanwege hun werk zijn dossier hebben gelezen niet meetelt, zijn de mannen onder de Causeway in zekere zin zijn nieuwe vrienden, echte vrienden die helemaal niets over zijn leven weten, privé noch openbaar, die hem dus ook niet merkbaar uit de weg gaan en het best vinden om hem Kid te noemen. Diep gaat het niet, maar zo heeft hij het altijd het liefste gehad en misschien heeft hij er ook

behoefte aan – aan zo'n strikt gehandhaafde oppervlakkigheid in zijn intermenselijke relaties – en met zijn stekeltjeshaar en smalle, spitse neus, zijn stompe kin en grote oren en de geringe lengte en tengere gestalte van een jockey al is hij naar eigen zeggen best gespierd, ziet hij er trouwens ook uit als een klein joch. De Kid.

'En hoe heet jij, kid?'

'Kid, ja. Zal ik het voor je spellen? Doei.'

'Echt? Kid als in Sundance Kid? Kapitein Kydd? De Cisco Kid? Billy the Kid?'

'Ja, noem ze allemaal maar op. Wie denk je dat je bent?'

De Kid draait hem de rug toe om zijn fiets vast te maken aan de betonnen pijler naast zijn tent. Het is een oude gebutste Raleigh met drie versnellingen die niet op slot stond toen hij hem op weg naar zijn werk had zien staan in een steegje tussen Rafer en Island Drive, en er nog steeds stond toen hij er 's avonds weer langskwam. Het was een donkergroene fiets met een ijzeren mandje aan het stuur en een brede bagagedrager boven het achterspatbord maar er zat geen slot op. Het leek hem een huurfiets die een dronken toerist niet had kunnen terugvinden, of hij was bij het grofvuil gezet of anders de bezorgfiets van een Chinese toko met een bezorger die te lamleendig was om het ding op slot te zetten. Hij pakte hem en fietste erop naar de Causeway en naderhand haalde hij hem uit elkaar en spoot hem zwart voor het geval dat, en kocht er een zwart carbostalen beugel-slot voor.

Aan een langere geschakelde ketting die hij om een betonblok heeft gedaan, ligt zijn leguaan. Hij heet Iggy, wat de Kid nu een vrij deuzige naam vindt, maar hij was pas tien toen hij de leguaan van zijn moeder kreeg en om de een of andere reden moest hij toen aan de zanger Iggy Pop denken en na verloop van tijd zijn de leguaan en de naam één geworden, zoals dat ook bij hemzelf en zijn bijnaam Kid is gebeurd, en toen was het te laat om het nog te veranderen. Als babyleguaan was Iggy maar 25 centimeter lang, snel, lichtgroen en schattig geweest. Sierlijk bijna. Twaalf jaar later, met de lengte en het gewicht van een volwassen alligator – een meter tachtig van kop tot staart en bijna twaalfenhalve kilo – is hij niet schattig meer. En zeker niet sierlijk. Zijn massieve, gespierde lijf is bedekt met een laag donkergrijze schubben. Er loopt een rechtopstaande gekartelde vin van zijn kop over het midden van zijn rug naar het puntje van zijn lange staart. Het beest komt regelrecht uit het dinosaurus-

tijdperk, maar het ziet er voor de Kid net zo normaal uit als zijn moeder. Er bungelen weke, waaiervormige kwabben onder zijn benige kaken en op zijn geklauwde poten zitten smalle, vlezige ribbels die steviger worden en rechtop gaan staan bij wijze van begroeting als de Kid naar hem toe loopt. Zijn trommelvliezen zitten achter en onder zijn ogen aan de buitenkant van zijn kop. Boven op zijn kop spiedt een primitief derde oog dat eruitziet als een grijze wafelachtige lens naar roofdieren, met name grote vogels. Volgens sommige deskundigen volgt dit derde oog de zon en heeft het een gidsfunctie. De Kid heeft meteen vanaf het begin een systematische studie van de leguaan gemaakt op internet. Hij leerde al het mogelijke over het lichaam van het dier, zijn behoeften en wensen, gewoonten, angsten en sterke en zwakke punten. Op school heeft hij nooit hoger dan een 7- gehaald, maar met de leguaan als onderwerp zou hij een dikke vette 10 hebben gescoord. Als hij zichzelf niet meetelde, was Iggy het enige levende wezen waarvoor hij moest zorgen en hij nam zich voor dat te doen op de manier waarop hij zelf graag door iemand verzorgd had willen worden, alsof de leguaan een mensenkind was en hij een van de ouders.

Hij zette hem op een streng vegetarisch dieet – paprika, okra, pompoen, veel bladgroente en tropische vruchten als papaja, mango en meloen – en lette goed op dat hij geen groentesoorten kreeg waarvan bekend was dat ze voor een leguaan giftig waren zoals aardappels en tomaten, en pitvruchten waaronder pruimen en abrikozen. In het begin zei hij de paar woordjes Spaans die hij op school leerde tegen hem, omdat het dier nu eenmaal uit Mexico kwam, maar toen dat na een tijdje niets opleverde schakelde hij over op Engels, wat ook niets opleverde. Uiteindelijk praatte hij helemaal niet meer met de leguaan, omdat hij hun beider stilte was gaan waarderen en vertrouwen alsof ze kameraden waren in een ouderwetse stomme film. Ze brachten een hoop tijd door met alleen maar naar elkaar te staren en gezichten te trekken.

Eerst hield hij hem een poos in zijn slaapkamer in een glazen terrarium met een inhoud van honderdvijfenzeventig liter dat hij had ingericht met bemoste rotsen, kokosvezel en kiezelzand. Maar leguanen zijn snelle groeiers, dus moest hij telkens een groter terrarium kopen. Algauw kon de dierenwinkel hem geen grotere meer leveren. Leguanen zijn bovendien boomdieren en het gelukkigst wanneer ze denken dat ze in een boom zitten. Dus toen Iggy na

ongeveer twee jaar begon te puberen schoof de Kid de meubels in zijn kamer naar één kant en maakte een kooi van kippengaas tussen het plafond en de vloer van de andere kamerhelft. Hij strooide houtsnippers op de vloer en zette er de stam en bladloze takken neer van een dode citroenboom die hij op een bouwplaats had gevonden. Een warmtelamp zorgde voor een constante temperatuur en een kleine luchtbevochtiger hield de luchtvochtigheid op peil. De kooi was Iggy's eigen privéjungle.

‘Lawrence. Larry.’

‘Larry wie?’

‘Somerset.’

‘Larry Somerset. Lawrence Somerset. Klinkt bekend. Je bent vast ooit beroemd geweest. Op het nieuws geweest of zo.’

‘Ik heb mijn vijftien minuten gehad.’

‘Vertel maar een andere keer. Ik moet deze jongen zijn eten geven.’

De Kid duikt zijn tent in en grabbelt in een plastic opbergdoos naar de zak verlepte spinazie en de overrijpe kanteloep die hij gisteren heeft buitgemaakt in de afvalcontainer achter de Whole Foods, de biologische supermarkt aan Bayfront Street. De nieuwkomer verbaast hem. Afgezien van zijn gekreukelde lichtgrijze pak en groezelige overhemd ziet hij er net zo uit als de pakweg vijftieng andere dakloze zonderlingen van middelbare leeftijd en ouder voor wie onder de Causeway het eindstation is, en net als zij doet hij alsof iedereen hierbeneden lid is van dezelfde club en vindt hij dat de Kid daar ondanks zijn jeugd ook bij hoort. Hij zal er snel genoeg achter komen dat het anders ligt. De Kid hoort bij geen enkele club. In elk geval niet vrijwillig. Andere mensen kunnen hem in categorie zus of categorie zo onderbrengen en zeggen dat hij er zo een of zo een is, maar volgens de Kid is hij enig in zijn soort. Een eenling. Dat is zijn soort. En ook bij de eenlingen is hij een geval apart. Een buitenbeentje. Fokking *so-le mi-o*.

De man die Larry Somerset heet is langer dan de rest en heeft een papegezicht en dito buik alsof hij zijn hele leven op het pluche heeft gezeten om officiële documenten te ondertekenen en zijn ondergeschikten aan het werk te zetten. Hij heeft een gouden ring aan zijn vinger, dat was de Kid meteen opgevallen, want hierbeneden kom je niet veel trouwringen tegen. En de gast heeft een zwart sikje dat er geverfd uitziet en lang grijzend haar dat hij strak naar achteren

kamt zodat het over de ongewassen kraag van zijn overhemd krult. De Kid weet zeker dat hij hem nog nooit heeft gezien en toch komt deze Larry hem bekend voor, vooral zijn naam, alsof hij die in de *Calusa Times-Union* heeft zien staan.

Het is zo duidelijk als wat, zelfs bij zo'n wijde bandplooibroek, dat hij om zijn rechterenkel een TrackerPAL gps heeft zitten. De Kid vraagt zich af of het dezelfde is als die van hem of het coole nieuwe model met geïntegreerde mobiele telefoon waarover hij heeft gehoord, dat dag en nacht in verbinding staat met een meldkamer en vanzelf de pieper van je *caseworker** port als jij vergeet je batterij op te laden, zodat de caseworker jou kan bellen om te checken of je nog leeft. Alsof je wordt gevolgd door een CIA-drone met een schietklaar warmtezoekend projectiel. De Kid is benieuwd naar het nieuwe TrackerPAL-model met geïntegreerde mobiel omdat hij zich voor bewakingstechnologie interesseert, maar dat wil niet zeggen dat hij een upgrade wil. De Kids eigen enkelband, een simpel antidiefstalingetje om gestolen auto's mee op te sporen, laat hem tenminste onbespied pissen.

De Kid gaat op zijn canvas vouwstoel voor zijn tent zitten en als hij zijn eerste na-het-werksigaret opsteekt, begint stipt op tijd het aggregaat dat bovenin onder het wegdek van de Causeway staat, te snurken en te kuchen om even later een luidkeels dieselgeronk voort te brengen. Het aggregaat is van Plato de Griek, die er de diesel voor koopt en het elke avond van zeven tot negen aanzet, afhankelijk van de klandizie soms wat langer. Hij heeft er een twaalfvoudige stekkerdoos met overspanningsbeveiliging aan gehangen en de bewoners betalen hem één dollar de man voor het opladen van hun mobiel, als ze die hebben, en hun enkelbatterij. Wat ze afhankelijk van het model elke achtenveertig uur of vaker moeten doen, anders gaat er ergens in een kantoor op het vasteland een pieper af en zie je een paar uur later iemands caseworker of reclasseringswerker rondloeren in het kamp op zoek naar iemand die hij zijn cliënt noemt maar die in feite zijn elektronische gevangene is, en die waarschijnlijk in zijn hok zijn roes ligt uit te slapen of even een dutje doet en er niet aan heeft gedacht zijn inmiddels hartstikke lege batterij op te laden. Maar het kan ook een bewoner zijn die door het leven hier tot wanhoop is gedreven; die geen werk heeft en

* Achter in dit boek is een verklarende woordenlijst opgenomen.

afvalzoeker is geworden – in zijn onderhoud voorziet door met een winkelwagentje over straat te lopen om blikjes en flessen op te rapen en in te leveren – en nadat hij dat maanden of zelfs jaren heeft gedaan dan maar voor pensioen De Staatsruif kiest, want iemand die nalaat de batterij van zijn elektronische enkelband op te laden schendt een belangrijke bepaling van zijn ondertoezichtstelling en vliegt de gevangenis in. Vrijwillige opsluiting.

Voor de tent gaat Larry Somerset voorzichtig wat dichterbij de leguaan staan om hem beter te bekijken. Hij zegt dat hij nog nooit zo'n grote heeft gezien, petje af dat de Kid zijn huis en spullen door een leguaan laat bewaken. 'Beter dan een pitbull,' zegt hij. 'Absoluut leuker dan een pitbull.'

Iggy's ketting is zo lang dat hij in het voorste gedeelte van de tent kan komen liggen, maar ook naar de achterkant kan rennen mocht iemand willen proberen van die kant stiekem binnen te dringen. De leguaan ziet er sloom en slaperig uit maar op de fairways en greens van de golfbaan zie je ze vaak op topsnelheid langskomen, laag boven de grond vanwege hun korte poten maar snel als een windhond. Zijn ogen zijn net ronde knikkers, ze staan waakzaam en voelen even droog en koud aan als zijn schubben. Hij kijkt Larry roerloos aan terwijl zijn oogleden langzaam open- en dichtgaan als dunne gordijntjes. Elke paar tellen komt tussen zijn kaken zijn gevorkte tong naar buiten, die de lucht keurt en zich voor de neusgaten langs, waar de geur van de lucht wordt bepaald, snel weer terugtrekt. Als de leguaan slikt, schommelen zijn halskwabben zachtjes heen en weer.

Larry blijft op eerbiedige afstand. Dat doet iedereen. Behalve de Kid. Hij houdt van de hagedis. Hij zou kunnen zeggen dat Iggy de enige is van wie hij houdt. Maar dat zegt hij niet. Hij heeft hem voor zijn verjaardag van zijn moeder gekregen. Ze had haar zoon in de zomer voordat hij elf werd alleen thuis gelaten en een week vrijaf genomen bij de schoonheidssalon waar ze nu nog als kapster werkt en was met een groepje van zeven andere vrouwen afgereisd naar Mexico om in Yucatán tijdens de zomerzonnenuweende mee te doen aan de zonneceremonie, een jaarlijks terugkerende spirituele rebirthing-rite onder aanvoering van haar yogaleraar, tevens bedenker van de rite, die plaatsvond op het centrale plein van de Mayaruïnes in Chitzén Itzá. Op de terugreis brachten ze één nacht door in Mérida, waar ze op straat een babyleguaantje kocht dat ze

in haar koffer de Verenigde Staten in smokkelde. Dat was illegaal maar drie andere vrouwen van het groepje – allemaal moeders – hadden voor hun kinderen hetzelfde gedaan en ze werden geen van allen door de douane betrapt omdat ze behalve de yogaleraar allemaal vrouwen van in de veertig waren die in groepsverband naar dezelfde stad terugreisden en eruitzagen als Amerikaanse sekstoe-ristes, wat ze in zekere zin ook waren omdat ze in Mérida allemaal met een Mexicaan in de koffer waren gedoken.

Zijn moeder heet Adele en is nooit getrouwd geweest met de Kids biologische vader, een dakdekker uit het noorden van de Verenigde Staten die na een van de ergste orkanen in zijn pick-up hierheen was gekomen om te werken en een paar maanden een soort vrijer van haar was en toen ze zwanger was van de Kid terugging naar Somerville, Massachusetts, waar hij ook vandaan kwam. Ze heeft de Kid verteld hoe zijn vader heette maar niet veel meer, want volgens haar viel er verder niet veel te vertellen. Behalve dat hij een kleine, knappe Ier was met een geinig accent die te veel zoop. Na het vertrek van de dakdekker en de geboorte van de Kid had ze bijna doorlopend vrijers die bij haar en de Kid introkken, soms voor een halfjaar, maar geen enkele man bleef lang genoeg om het vaderschap op te eisen of de verantwoordelijkheid voor de opvoeding of bescherming van de jongen op zich te nemen. Adele moet mannen hebben die haar willen, maar wil geen mannen die haar nodig hebben. Ze wil dat helemaal niemand haar nodig heeft, ook de Kid niet, hoewel ze dat niet weet en het desgevraagd zou ontkennen. Ze vindt dat ze van haar zoon houdt en alles voor hem heeft gedaan wat een alleenstaande ouder kan doen en een groot deel van haar jeugd voor hem heeft opgeofferd, en dus kan haar niet worden verweten dat hij zo is geworden.

Het had anders gekund, vindt ze en heeft ze vaak gezegd, als er een echtgenoot was geweest om haar te helpen bij de opvoeding van haar zoon, iemand die een rolmodel voor hem had kunnen zijn, maar zodra mannen erachter waren dat zij haar betonnen eenkamerbungalow in het noorden van de stad deelde met een jonge zoon, waren de meesten van hen en in elk geval degenen tot wie zij zich aangetrokken voelde niet geïnteresseerd in meer dan een tijdje seks en iemand die de volgende ochtend het ontbijt voor ze klaar maakte. Er zullen best mannen hebben rondgelopen die hoopten op een huwelijk met een knappe roodharige vrouw van in de dertig en

daarna in de veertig die een fantastisch lijf en een eigen huis en een vaste baan had en in haar eentje een zoon grootbracht, maar zij was ze niet tegengekomen. Althans niemand die ze seksueel aantrekkelijk vond of eventueel een groot gevoel voor humor had, want, zo zegt ze graag, seks is hartstikke goed te vervangen door humor. Ze zegt dat ze zonder het een of het ander (humor of seks) kan leven, maar niet zonder allebei. Maar toen haar zoon achttien was, militair werd en het huis uit ging, keek ze op zekere dag in de spiegel en ineens was ze vijftig en verfdde ze de grijze strengen in haar rode haar en kon ze haar heupen en taille niet slank houden en vanaf dat moment was eigenlijk iedere man die aandacht aan haar besteedde goed genoeg. Laat die humor maar zitten. En die goede seks.

‘En de hagedis? Heeft die een naam?’

‘Jazeker. Iggy. Het is trouwens geen hagedis maar een leguaan. Iguana iguana. Iggy is daar de afkorting van. Een suffe naam, ik weet het, maar we zijn eraan gewend.’

‘Hoe lang heb je hem al?’

‘Jaartje of twaalf. Van toen ik nog klein was. Maar ik “heb” hem niet in de zin dat ie zeg maar mijn slaaf is of zo.’

‘Hij is je vriend.’

‘Reken maar. Zeg, als jij de Lawrence Somerset bent aan wie ik moet denken, dan ben je een soort van freak. Zelfs hierbeneden.’

‘Je moet niet alles geloven wat je leest.’

‘Nee. Maar pas op voor Iggy. Hij houdt niet van freaks.’

Op het vlakke stuk achter de Kids tent ligt een tanige man die Paco heet met ontbloot bovenlijf op zijn rug op een zelfgemaakte bank zijn krachtraining te doen. Paco is een norske Dominicaan met biceps als getatoeëerde bowlingballen en een maagstreek van golfplaat. Hij laat zijn halter met een dreun in de houder vallen, gaat rechtop zitten en roept naar de Kid: ‘Dat die gozer opzout. Hij is een fokking babyneuker.’

‘Echt? Neuk jij baby’s, Larry?’

‘Nee zeg!’

‘Als dat zo is, ben je niet de gast aan wie ik dacht. Die viel op kleine meisjes.’

‘Ik dacht dat we hierbeneden allemaal hetzelfde waren. We zitten hier toch allemaal om dezelfde reden?’

‘Echt niet. Babyneukers zijn het ergste van het ergste. Dieper kan je niet zakken.’

‘Nou ja. Dus de een is hier erger dan de ander? Ga weg. Daar trap ik niet in.’

‘Je zult wel moeten. Gasten die iemand hebben verkracht of zoals dat heet seksuele omgang hadden met tienermeisjes, die staan bovenaan. Onze Paco hier bijvoorbeeld. Hij zegt dat hij een verkrachter is. Misschien is hij het, misschien ook niet. Dan komen de gasten met een veroordeling wegens seksuele omgang met kleine jongetjes. Daarna die met een veroordeling wegens seksuele omgang met kleine meisjes. Dan komt er een hele tijd niks en dan pas de babyneukers. Er zijn ook andere categorieën. Flikkers en hetero’s bijvoorbeeld. Hetero’s gaan boven flikkers.’

‘Nou, ik ben beslist hetero. En geen babyneuker. Lieve help! Dat is walgelijk.’

‘Dat vind je walgelijk, hè? Ik zeg toch dat er een soort van rangorde is.’

‘En jij, Kid? Waar sta jij in de ontuchtplegershiërarchie?’

De Kid draait hem zijn rug toe en duikt zijn tent in. ‘Daar mag je zelf achter komen, mister. Ik moet m’n pitbull voeren.’

2

Iggy is al die jaren de beste vriend van de Kid geweest en soms zijn enige vriend, maar hun relatie ging niet vlot van start. De moeder van de Kid kwam na haar Mexico-trip met de taxi naar huis en nadat ze haar koffer over het gebarsten betonnen tuinpad naar de veranda had gesleept, kon ze haar sleutel niet vinden en bonsde ze ongeduldig op de hordeur. De Kid zat in zijn eentje in zijn slaapkamer achter in het huis, een klein, donker triplex hok dat eerst een gereedschapsschuurtje was geweest dat onder een mangoboom in een hoekje van de achtertuin had gestaan totdat Kyle, met wie zijn moeder toen verkering had, meer privacy wilde en het ding met behulp van twee rolbalken naar de achterkant van het huis sjuowde, waar hij het met metalen strips aan de betonnen buitenmuur bevestigde en op de plek van een van de keukenramen een deur uithakte. Tot op dat moment was de bungalow er een geweest met één slaapkamer die het domein was van zijn moeder en degene met wie ze haar bed deelde, terwijl de Kid op de bank in de huiskamer sliep, wat zo erg niet was omdat hij dan een hoop tv-programma's die hij wilde zien kon kijken. Toen hij dankzij Kyle een eigen kamer kreeg miste hij in het begin de tv waarover hij de hele nacht had kunnen beschikken en raakte hij het overzicht kwijt over wie er allemaal door de huiskamer kwamen gelopen op weg van zijn moeders slaapkamer naar de keuken en terug, maar toen zijn moeder ten slotte voor hem de laptop kocht die iedere middelbare scholier in hun staat dat jaar moest hebben, vond hij het niet erg om al zijn tijd door te brengen in het nieuwe donkere kamertje achter het huis en hield hij niet meer bij wat er op tv kwam of wie er met zijn moeder sliep. Hoewel hij op allebei nog weleens een blik wierp. Wel vaker ook trouwens. Vooral op de tv. Als zijn moeder 's avonds weg was, keek hij porno op het

pay-per-viewkanaal tot de maandrekening van de kabelexploitant zo hoog werd dat ze de kostenspecificatie nakeek en het ouderlijk-toezichtpakket bestelde. 'Er wordt hier geen porno gekeken op mijn kosten, makker!'

Ze bonsde op het slaapkamerraam in de wand tegenover zijn computer en omdat ze door dat raam zou kunnen zien wat er op het beeldscherm te zien was, klikte hij een andere website aan voordat hij zich naar zijn moeder omdraaide en haar aankeek. In de zomerse hitte zag ze er rood en bezweet uit.

'Doe verdomme die rotdeur eens open zodat ik naar binnen kan! Heb je me niet horen kloppen?'

Hij stond op, schoof het raam open en produceerde de glimlach waarvan hij wist dat die boze of opgewonden mensen kalmeerde.

'De airco staat op z'n hardst, mam. Ik hoorde je niet. Welkom thuis, mam.'

'Ik kan mijn sleutel niet vinden. Doe open en help me met mijn koffer. Ik heb een cadeautje voor je meegebracht. Het kan beter maar geen troep zijn binnen.'

'Dat is het niet, mam. Maak je geen zorgen.'

En dat was het inderdaad niet. Hij was een keurige jongen, netter en ook huishoudelijker aangelegd dan zijn moeder, en wanneer ze hem thuis alleen liet was de woning bij haar terugkomst altijd schonner dan toen ze vertrok. Overigens was hij in zijn nopjes wanneer de gelegenheid zich voordeed en hij het huis een paar dagen en nachten voor zichzelf had en overal orde kon scheppen: dan legde hij de kussens op de bank recht, dweilde de tegelvloeren, boende het keukenaanrecht schoon, stapelde in de kast de borden opnieuw op naar grootte en gebruik en zette de kopjes en glazen strak in het gelid. Wanneer hij het druk had met schoonmaken en bewust bezig kon zijn met het huishouden was hij minder eenzaam en merkte hij zijn moeders afwezigheid bijna niet op en kon hij zich soms bijna niet meer herinneren wanneer ze terug zou zijn.

Hij deed de deur open, pakte haar koffer en sjouwde die naar de huiskamer, en zij kwam achter hem aan. Ze zoende hem op zijn wang en kriebelde hem zoals altijd met duim en wijsvinger onder zijn kin. Ze rook een beetje zurig naar zweet vermengd met eau de toilette, haar dikke rode haardos was vochtig en verward en haar mascara was uitgelopen in de hitte. Ze droeg een lichtblauw nylon trainingspak omdat het lekker zat en felgele enkelhoge sneakers als

fashion statement. Ze zag er moe uit en leek niet echt blij om weer terug te zijn uit Mexico.

‘Ik dacht dat je pas morgen of overmorgen thuiskwam.’

‘Ik heb een cadeautje voor je dat je heel leuk gaat vinden. Wacht maar tot je ziet wat het is.’

Ze hees de koffer op de bank, duwde de sloten open, klapte het deksel omhoog en haalde er een kartonnen verpakking formaat schoendoos uit waar een smal blauw lint omheen zat. Ze gaf hem de doos en omhelsde hem.

‘Voor je verjaardag! Van harte gefeliciteerd, maatje van me.’

‘Ik ben pas in september jarig.’

‘Nou en? Wat maakt het uit dat ik er een beetje vroeg bij ben?’

‘Twee maanden te vroeg.’

‘Beter dan twee maanden te laat, ondankbaar jong. Hup, openmaken!’

Langzaam haalde hij het lint los en deed het deksel eraf en daar lag op een hoopje stro een paprikagroen babyleguaantje met dichte ogen en een lichaam dat de vorm had van een vleesmes, roerloos, net of het sliep of misschien wel dood was, dat kon hij niet vaststellen. Of misschien niet in slaap of dood maar een beeldje van jade. Het was mooi. Het zag eruit als een oeroud Mayasieraad dat een priester in een mantel van brokaat bij aanvang van een religieuze ceremonie aan een gouden kettinkje om zijn nek hangt.

De Kid stak zijn hand in de doos en pakte de leguaan, die plotse-ling kronkelend alsof hij een slang was tot leven kwam en in het vlezige gedeelte tussen duim en wijsvinger van de Kids hand hapte waar hij zich als een buigtang vastklemde en het vertikte om los te laten, ook niet toen de Kid in een poging zich te bevrijden net deed of hij zich had gebrand en wild met zijn hand wapperde. Hij jammerde van de pijn en zwaaide de hele tijd met zijn hand om het hagedisje af te schudden, maar het had zich met zijn droge benige bek vastgebeten in het zachte heuveltje van vel en spierweefsel, weliswaar zonder te kauwen of zo hard door te bijten dat de huid kapotging maar de naar binnen hellende rijen karteltandjes klemden zich zo stevig vast dat het diertje niet kon worden verwijderd zonder de huid te beschadigen.

‘Haal eraf! Haal hem eraf, mam!’

Ze sgorde aan de leguaan maar hij liet niet los. Ze was bang dat er als ze harder sgorde een stuk van de hand van haar zoon zou mee-

komen, die rondom de bek van het beestje al begon op te zwellen. De Kid brulde het uit. Ze besloot het alarmnummer te bellen. Een kwartier later was de ambulance er en de hulpverleners en de chauffeur keken even naar de leguaan en de hand van de Kid voordat ze hem en zijn moeder besmuikt lachend naar de spoedeisende hulp van het Cameron-Kellyziekenhuis op Northwest Fiftieth brachten.

Ze wachtten iets van een halfuur voordat er een dokter naar kon kijken. Tegen die tijd huilde de Kid niet meer. Zijn hand, die de vorm van een honkbalhandschoen had gekregen, was gevoelloos geworden en hij was gewend geraakt aan de aanblik van de leguaan die aan hem vastzat en omdat de beet geen pijn meer deed leek die bijna een liefkozing, een soort van heftige aanhoudende zoen, en het beestje joeg hem geen angst meer aan. In de wachtkamer staarden de circa tien mensen die ook op een dokter zaten te wachten naar de leguaan en griezelden; ze hadden met de Kid te doen hoewel ze er zelf meestal veel erger aan toe waren met verbrijzelde voeten en snijwonden en hersenschuddingen en mysterieuze pijnen vanwege iets wat diep in hun lichaam zat, maar hun aanvallers waren allang gevlucht of aangehouden en zijn aanval was nog in volle gang.

Zijn moeder zat naast hem en streekte met haar linkerhand zijn hoofd terwijl ze met de andere hand door een nummer van *People* bladerde. Eindelijk werd zijn naam afgeroepen door een verpleegkundige die met hem en zijn moeder een lange betegelde gang in liep. De verpleegkundige keek nadrukkelijk niet naar de Kid en de leguaan, die ze doodeng vond, en snelde voor hem en zijn moeder uit zodat ze haar op een drafje moesten volgen.

In de behandelkamer zat de Kid op een met papier overtrokken bank terwijl de dokter zijn hand en de eraan vastgeklemd leguaan bekeek. De dokter was een slanke lichtbruine Aziatisch uitzijnde man met een glimmend kaal hoofd en een dikke zwarte snor.

‘Welaan, jongeman, dit is een probleem, maar het is een gemakkelijk op te lossen probleem. Voor wie geen bezwaar heeft tegen een beetje bloed. Akkoord?’

‘Hè? Nee! Mijn hand mag er niet af! Niet doen, meneer, alsjeblieft niet!’

‘Het zou niet in me opkomen om zoiets afschuwelijks te doen. Nee, ik wil de kop van dit diertje eraf halen. Een heel eenvoudige oplossing van je probleem.’

‘Rustig maar, lieve schat, het is zo gebeurd. Jezus, ik wou dat ik

daar zelf aan had gedacht voordat ik die ambulance had gebeld. Ik had het thuis met een keukenmes kunnen doen. Dit kost me klauwen met geld. Ik ben niet verzekerd.'

'Nee-ee-ee! Niet doodmaken!'

'Wanneer de kop geen lichaam heeft, ofwel wanneer het ruggenmerg is doorgesneden, verslappen de aangespannen spieren die de bek aansturen. Je mag van geluk spreken dat deze leguaan nog maar een jonkie is. Weet je dat ze heel groot kunnen worden? Waar ik vandaan kom weten de mensen dat ze honden doden en opeten. Soms ook mensen. Vooral baby's. Ze eten graag baby's. Het zijn draken. We weten dat ze hun prooi een gif inspuiten dat inwendige bloedingen veroorzaakt. Deze hier is zelf nog maar een baby en niet eens van een giftige soort. Jij mag dus echt van geluk spreken, toch?'

'Kunt u hem niet gewoon in slaap brengen of zo? Met een spuitje?'

'Dus jij wilt dat jouw vriendje in leven blijft en groot wordt en honden en baby's opeet?'

'Ja.'

'Heeft hij een naam?'

De Kid bedacht ineens dat de dokter misschien minder zin zou hebben om de kop van de leguaan eraf te snijden als die een naam had. Hij zei dat de leguaan Iggy heette.

'Hmmm. Iggy. Lief.'

'Ja. Best wel.'

De dokter dacht even na en ging toen naar een kast waar hij uit een la vol flacons een glazen exemplaar pakte. Hij goot chloroform op een gaasje dat hij tegen de snoet van de leguaan drukte en een paar tellen later verslapt het lichaam van de leguaan dat van groen grijs werd. Zijn bek ging open en liet de Kids hand los. De leguaan viel op de tegels. Zonder op het dier te letten onderzocht de dokter de hand van de Kid en constateerde dat de huid geen andere beschadigingen vertoonde dan een boogvormig rijtje speldenprikken op de handrug en eenzelfde rijtje aan de binnenkant tussen duim en wijsvinger. Nadat hij de Kids hand had ontsmet, deed de dokter Iggy in een plastic ritszakje en toen mochten de dwaze jongen en zijn nog veel dwazere moeder en hun slapende babydraakje weer vertrekken.